

Zarządzenie Nr 15 z dnia 1 czerwca 2022 r.

Dyrektora Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w sprawie wprowadzenia *Instrukcji alarmowej - Zasad postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu ładunku wybuchowego w MSCDN*

Na podstawie § 9 ust. 2 pkt 9 Statutu Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 54/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 kwietnia 2020 r. oraz art. 68 ust. 1 pkt. 6 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się *Instrukcję alarmową - Zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu ładunku wybuchowego w MSCDN*, której treść stanowi załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Zobowiązuje się pracowników MSCDN do zapoznania się z treścią Instrukcji, o której mowa w § 1, oraz do jej stosowania podczas wykonywania obowiązków służbowych.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik do Zarządzenia Nr 15 z dnia 1 czerwca 2022 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji alarmowej - Zasad postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu ładunku wybuchowego w MSCDN

INSTRUKCJA ALARMOWA

Zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu ładunku wybuchowego w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia

Nauczycieli

I. Postanowienia wstępne

Użyte w niniejszej Instrukcji określenia oznaczają:

- 1) **Dyrektor** – Dyrektor MSCDN;
- 2) **Wicedyrektor** – Wicedyrektor MSCDN ds. administracyjno-gospodarczych;
- 3) **Kierownik wydziału:**
  - a) Kierownik wydziału w Płocku/ Radomiu/ Siedlcach/ Warszawie, którego w zakresie bezpieczeństwa publicznego uznaje się za osobę odpowiedzialną za obiekt będący w dyspozycji wydziału, łącznie z pomieszczeniami zajmowanymi przez Użytkowników zewnętrznych, a także, w przypadku Wydziału w Warszawie, pomieszczeniami zajmowanymi przez Siedzibę główną; lub
  - b) Kierownik Wydziału w Ciechanowie/ Ostrołęce, którego w zakresie bezpieczeństwa publicznego uznaje się za osobę odpowiedzialną za pomieszczenia zajmowane przez wydział w obiekcie, którym włada Zarządca zewnętrzny. Kierownik wydziału może wyznaczyć spośród podległych sobie pracowników osobę zastępującą go do prowadzenia działań w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
- 4) **Zarządca zewnętrzny:**
  - a) Lokalny przedstawiciel Mazowieckiego Zarządu Nieruchomości w Warszawie – w odniesieniu do Wydziału MSCDN w Ostrołęce,
  - b) Dyrektor Medycznej Szkoły Policealnej w Ciechanowie – w odniesieniu do Wydziału MSCDN w Ciechanowie;
- 5) **Użytkownik zewnętrzny** – najemca/ biorący w użyczenie/ lokator – podmiot lub osoba fizyczna zajmująca powierzchnię w obiekcie pozostającym w trwałym zarządzie MSCDN;

- 6) **Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa** – Pełnomocnik Dyrektora ds. bezpieczeństwa publicznego w osobie Kierownika Wydziałowego zespołu ds. administracyjno-gospodarczych Wydziału w Warszawie;
- 7) **Informacja o zagrożeniu** – przyjęcie zgłoszenia o podłożeniu w budynku ładunku wybuchowego lub zauważenie w nim przedmiotu niewiadomego pochodzenia mogącego zawierać materiały wybuchowe.

II. Możliwe sposoby uzyskania informacji o podłożeniu (lub zamiarze podłożenia) ładunku wybuchowego

1. Sposób bezpośredni:

- 1) telefonicznie;
- 2) drogą elektroniczną;
- 3) drogą pocztową;
- 4) podrzucenie w widocznym miejscu listu, kartki pocztowej, ulotki, kartki papieru itp.;
- 5) napis na ścianie, szybie, lustrze w toalecie, ścianie windy itp.;
- 6) rozmowa z pracownikiem, wypowiedzenie groźby słownej, np. „Dziś wam podłożę bombę”, „Mam w teczce ładunek wybuchowy i zdetonuję go, jeśli...” itp.;
- 7) inny sposób.

2. Sposób pośredni:

- 1) pozostawiona na korytarzu, w sali szkoleniowej, toalecie itp. teczka, pakunek - wzbudzająca podejrzenie, że może zawierać ładunek wybuchowy (np. słychać wydobywające się z niej tykanie mechanizmu zegarowego, wystające dziwnie połączone przewody itp.);
- 2) sygnalizowane przez pracowników, dziwne, nietypowe zachowanie się osoby postronnej na terenie budynku lub w jego pobliżu, która w rękach trzyma przedmiot kojarzący się z czymś mało znanym, nietypowym pakunkiem;
- 3) zaparkowany samochód, który wzbudza podejrzenie, iż może mieć założony ładunek wybuchowy;
- 4) zauważenie na terenie obiektu przedmiotu o dziwnej konstrukcji, częściowo ukrytego, zakopanego itp.;
- 5) inny sposób.

III. Alarmowanie

1. Pracownik, który powziął informację o zagrożeniu powinien niezwłocznie powiadomić o tym Kierownika wydziału.
2. Kierownik wydziału, do którego dotarła informacja o zagrożeniu, niezwłocznie zawiadamia o tym:
  - 1) Dyrektora lub Wicedyrektora oraz Pełnomocnika ds. bezpieczeństwa;
  - 2) Zewnętrznego zarządcę obiektu/ Użytkownika zewnętrznego (jeśli dotyczy);
  - 3) Policję – tel. **112** lub **997**, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia;
3. Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa powiadamia o potencjalnie zaistniałym zagrożeniu Biuro Spraw Obronnych i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie [tel. (22) 597 92 73, (22) 597 92 87, (22) 597 92 27, email: kryzys@mazovia.pl] wraz z przekazaniem kompleksowej informacji o zdarzeniu oraz podjętych przez służby i Kierownika Wydziału czynnościach.
4. Zawiadamiając policję należy podać:
  - 1) swoje imię i nazwisko;
  - 2) numer telefonu, z którego podawana jest informacja o zdarzeniu;
  - 3) treść rozmowy ze zgłaszającym podłożenie ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek załączonych do niniejszej Instrukcji - załącznik nr 1;
  - 4) treść przesłanej wiadomości o podłożeniu ładunku wybuchowego;
  - 5) miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może zawierać ładunek wybuchowy.
5. Po przekazaniu policji informacji wskazanych wyżej należy uzyskać od niej potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia.
6. Kierownik wydziału w przypadku otrzymania informacji o zagrożeniu od Zarządcy/ Użytkownika zewnętrznego podejmuje działania przewidziane w niniejszej instrukcji, po wcześniejszym upewnieniu się, że to Zarządca/ Użytkownik zewnętrzny przyjął na siebie obowiązek poinformowania policji.

IV. Czynności podejmowane po uzyskaniu informacji o zagrożeniu

1. Do czasu przybycia policji Kierownik wydziału:
  - 1) zarządza czynnościami związanymi ze sprawdzeniem pomieszczeń pod kątem zlokalizowania ładunku wybuchowego, w tym poleca, aby pracownicy sprawdzili, czy w zajmowanych przez nich pomieszczeniach:
    - a) nie ma przedmiotów niewiadomego pochodzenia,
    - b) nie ma zmian w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów stanowiących stałe wyposażenie ani śladów ich przemieszczania,
    - c) nie słysząc nieznanych wcześniej dźwięków/ nie widąc świecących elementów elektronicznych;
  - 2) zarządza czynnościami związanymi z ewentualną ewakuacją.
2. Pomieszczenia ogólnodostępne, takie jak: korytarze, klatki schodowe, hole, windy, toalety, piwnice, magazyny, strychy itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinny być sprawdzone przez pracowników obsługi.
3. W przypadku odnalezienia podejrzanego pakunku **nie wolno go dotykać ani zaglądać do niego!** Należy to miejsce oznaczyć i odizolować do czasu przybycia służb.
4. Kierownik wydziału może, w porozumieniu z Dyrektorem, podjąć decyzję o ewakuacji osób z zagrożonych pomieszczeń, jeszcze przed przybyciem policji.
5. W przypadku ogłoszenia ewakuacji należy postępować zgodnie z procedurami przewidzianymi w „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego MSCDN”. Dodatkowo (w zależności od okoliczności), zarządzający czynnościami może polecić użytkownikom pomieszczeń zabranie ze sobą rzeczy osobistych.
6. Wszystkie czynności związane z realizacją zadań przewidzianych w niniejszej Instrukcji należy prowadzić z zachowaniem spokoju, aby nie dopuścić do powstania paniki.

V. Akcja rozpoznawczo-neutralizacyjna zlokalizowanego ładunku wybuchowego

1. Po przybyciu policjanta (lub policyjnej grupy interwencyjnej) Kierownik wydziału powinien przekazać mu wszelkie informacje dotyczące zdarzenia, w tym dowód pozyskania informacji o zagrożeniu, o ile taki istnieje, np. wydruk e-maila, formularz rozmowy z osobą zgłaszającą zagrożenie oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie.
2. Policjant (lub dowódca grupy policjantów) przejmuje zarządzanie czynnościami, a Kierownik wydziału powinien udzielić mu wszechstronnej pomocy.

3. Uwzględniając przygotowaną przez policję ocenę wiarygodności informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego, Kierownik Wydziału podejmuje, w porozumieniu z Dyrektorem, decyzję o ewakuacji osób z obiektu lub jego części, o ile wcześniej to nie nastąpiło, albo o braku zasadności ewakuacji.
4. Identyfikacją i rozpoznaniem zlokalizowanych przedmiotów nieznanego pochodzenia oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione policyjne komórki organizacyjne, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków technicznych.
5. Po zakończeniu czynności policjant przekazuje protokolarnie obiekt Kierownikowi wydziału. Wzór protokołu określa załącznik nr 2 do niniejszej i Instrukcji.
6. O zakończeniu działań przez policję lub inne służby Kierownik wydziału informuje Dyrektora lub Wicedyrektora oraz Pełnomocnika ds. bezpieczeństwa.

VI. Sposoby zachowania się w razie zagrożenia atakiem terrorystycznym (zostały określone w załącznik nr 3 do niniejszej Instrukcji)

Załącznik nr 1 do Instrukcji alarmowej obowiązującej w MSCDN
WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE PROWADZENIA ROZMOWY TELEFONICZNEJ
Z OSOBĄ INFORMUJĄCĄ O PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Uwagi ogólne

1. Osoba odbierająca informację („rozmówca”) powinien starać się podtrzymać rozmowę telefoniczną ze zgłaszającym podłożenie ładunku wybuchowego, przedłużając czas jej trwania. Rozmówca powinien dążyć do uzyskania możliwie jak największej ilości informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiektach zamachu oraz podłożonym ładunku wybuchowym.
2. Rozmówca sporządza notatkę (wzór poniżej) z przebiegu rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą przekazuje Kierownikowi wydziału.
3. Nie należy rozpowszechniać samowolnie informacji o otrzymanym zgłoszeniu o podłożeniu ładunku wybuchowego, bo może to spowodować panikę wśród pracowników i klientów, co utrudni działania policji oraz ewentualną ewakuację.

Przykładowe pytania

1. Gdzie podłożono ładunek wybuchowy?
2. Jak on wygląda, jakiego jest typu i gdzie się znajduje?
3. Kiedy nastąpi wybuch i co spowoduje eksplozję?
4. Jakie warunki muszą być spełnione by nie doszło do wybuchu?
5. Dlaczego ładunek został podłożony?
6. Jak się pan/ pani nazywa i gdzie mieszka?

Rejestracja spostrzeżeń dotycząca osoby, która przekazała telefoniczną informację o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Odtworzona treść wypowiedzi .....
2. Płeć i wiek .....
3. Numer telefonu .....
4. Połączenie telefoniczne (podkreśl właściwe): *lokalne, zamiejscowe, dobre, zakłócenia na linii*
5. Data i godzina oraz czas trwania wypowiedzi .....
6. Głos (podkreśl właściwe): *spokojny, nosowy, podekscytowany, seplenienie, powolny, chrapliwy, szybki, głęboki, cichy, przerywany, głośny, przetykanie śliny, śmiech, głęboki*

oddech, płacz, załamujący się, normalny, podszywa się, szczególny akcent, niewyraźny, brzmiący znajomo, wystraszony, inny ...

7. Jeżeli głos brzmi znajomo, kogo przypomina .....

8. Odgłosy w tle (podkreśl właściwe): *uliczne, maszyny fabryczne, sztucce, zwierzęta, megafon, muzyka, odgłosy domowe, silniki, odgłosy biurowe, inne ...*

9. Język wypowiedzi (podkreśl właściwe): *wykształcony, niezrozumiały, wulgarny, nieracjonalny, obcy, nagrany, odczytany, inny...*

Osoba wypełniająca formularz

1. Imię i nazwisko .....

2. Numer telefonu, na który przyjęto informację o podłożeniu ładunku .....

.....

data i podpis

PROTOKÓŁ NR .....

z przeprowadzonego rozpoznania minersko - pirotechnicznego w dniu .....,

w godzinach od ..... do ..... przeprowadzono rozpoznanie minersko – pirotechniczne

W .....

.....

.....

Odpowiedzialny za dokonanie rozpoznania. ....

Zakres prowadzonego rozpoznania .....

.....

Wyniki i wnioski z dokonanego rozpoznania: .....

.....

.....

.....

.....

Obiekt/ teren/ po zakończeniu rozpoznania o godz. .... przekazano:

.....

.....

.....

.....

Dowódca rozpoznania

Przyjmujący obiekt/ teren

JAK SIĘ ZACHOWAĆ W RAZIE ZAGROŻENIA ATAKIEM TERRORYSTYCZNYM

Postępowanie przed atakiem terrorystycznym

1. Należy być czujnym i świadomym tego, co dzieje się w najbliższym otoczeniu, bo ataki terrorystyczne są nagłe i niespodziewane.
2. Należy podejmować środki ostrożności w czasie wykonywania jakichkolwiek czynności, zwracając uwagę na podejrzane i niezwykle zachowanie się osób znajdujących się w naszym otoczeniu, czy też na przedmioty pozostawione bez nadzoru.
3. Nie przyjmować od nieznajomych bagaży, jeżeli jednak zajdzie taka konieczność to należy je przejrzeć w celu sprawdzenia czy nie ma w nich podejrzanych rzeczy.
4. Nie pozostawiać swoich rzeczy (płaszczy, toreb, parasoli itp.) w miejscach ogólnodostępnych bez nadzoru.
5. Zwracać uwagę na powtarzającą się obecność dziwnych pojazdów parkujących w nietypowych miejscach, czy też osoby, które wykazują zainteresowanie instalacjami elektrycznymi, gazowymi, wodociągowymi i kanalizacyjnymi.
6. W przypadku wyczucia dziwnych ulatniających się zapachów zainteresuj nimi osoby odpowiedzialne, np. ochronę obiektu, kierownika, a w razie potrzeby służby ratownicze.
7. Będąc w budynku należy zwracać uwagę na wyjścia awaryjne i schody przeciwpożarowe, może to nam być pomocne do ewentualnej szybkiej ewakuacji.

Postępowanie w przypadku zlokalizowania podejrzanego pakunku

1. W żadnym wypadku nie ruszaj go.
2. Nie wpadaj w panikę, a miejsce znalezienia rzeczy oznacz albo odgradź, aby osoby niepowołane nie ruszały jej.
3. Jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem, a po drodze poinformuj o zagrożeniu jak największe grono osób, będące w strefie zagrożonej.
4. Pamiętaj jeżeli widzisz bombę to ona widzi ciebie, a to oznacza że jesteś w polu rażenia.

5. Niezwłocznie w każdym z takich przypadków powiadom w pierwszej kolejności Kierownika wydziału.
6. Pomyśl o ewentualnej drodze ewakuacji oraz osobach, które mogą nie wiedzieć, że są w miejscu zagrożonym.
7. Decyzję o ewakuacji osób z budynku podejmuje Kierownik wydziału, lecz gdy czujesz się zagrożony sam też możesz się ewakuować do bezpiecznego miejsca, zabierz jednak ze sobą swoje rzeczy ułatwi to zadanie policjantom, którzy będą przeszukiwać teren.
8. Kierownik wydziału po ogłoszeniu ewakuacji zobligowany jest do udostępnienia Policji pomieszczeń w celu ich przeszukania.

Postępowanie w czasie ataku terrorystycznego i bezpośrednio po nim

Podczas ataku terrorystycznego, w którym zastosowano ładunek wybuchowy, nie będzie wiadomo czy zawiera on materiały mogące wywołać skażenie, ale trzeba się liczyć z taką możliwością dlatego w momencie usłyszenia wybuchu należy natychmiast paść na ziemię, najlepiej za jakąś przeszkodę i zakryć głowę rękoma. Dzięki temu zmniejsza się powierzchnia ciała narażona na działanie podmuchu, a także gwałtownie maleje możliwość zranienia przez lecące przedmioty.

Po wybuchu należy kierować się zdrowym rozsądkiem i opuścić zagrożoną strefę oraz w miarę możliwości pomóc innym osobom w ewakuacji, a ponadto jeżeli możesz to zaopatrzyć osoby ranne nawet prowizorycznym opatrunkiem osłaniając ranę i tamując krew.

Po wyjściu z zagrożonego miejsca jeżeli masz informację o osobach, które pozostały w budynku należy natychmiast przekazać ją dla osób prowadzących działania ratownicze.

W przypadku gdy utknąłeś w rumowisku:

1. W przypadku dużego zadymienia zasłoń twarz tkaniną ubraniową i postaraj się odnaleźć wyjście.
2. Nie używaj otwartego ognia gdyż w pomieszczeniu, w którym się znajdujesz mogą być opary gazów i może nastąpić ponowny wybuch.
3. Jeżeli jesteś w posiadaniu latarki użyj jej aby sprawdzić czy masz drogę ewakuacji, albo gdy jesteś uwięziony skieruj strumień światła w szczeliny być może służby ratownicze zobaczą go.
4. Uderzaj w rury lub ściany, by ratownicy mogli usłyszeć gdzie jesteś.

5. Krzycz tylko w ostateczności – bo krzyk powoduje, że są wdychane niebezpieczne pyły.

W wypadku pożaru:

1. Pochyl się nisko i opuść budynek najszybciej jak to możliwe.
2. Przykryj usta i nos mokrym materiałem.
3. Kiedy zbliżysz się do zamkniętych drzwi przyłóż dłoń i przedramię do najniższej, środkowej i najwyższej części drzwi by wyczuć ich temperaturę, jeśli drzwi nie są gorące uchył je ostrożnie stojąc za nimi.
4. Kiedy czujesz, że temperatura drzwi jest wysoka nie otwieraj ich i poszukaj innej drogi ucieczki.
5. Dym i trujące gazy zbierają się najpierw pod sufitem, pozostań poniżej poziomu dymu przez cały czas.

Postępowanie w przypadku ogłoszenia ewakuacji

1. Kieruj się do wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z oznakowaniem druk ewakuacyjnych oraz podporządkuj się osobie prowadzącej ewakuację, ona wie co robi.
2. Nie wpadaj w panikę, zachowanie spokoju umożliwi sprawniejsze przeprowadzenie ewakuacji osób z budynku.
3. Jeżeli ewakuacja jest natychmiastowa nie próbuj zabierać swojego mienia np. samochodu i innych rzeczy, które opóźnią twoje wydostanie się ze strefy zagrożenia.
4. Podczas ewakuacji z budynku nie korzystaj z windy, kieruj się zawsze do klatki schodowej. Windy w czasie zagrożenia mogą zostać zablokowane.
5. Należy zabrać ze sobą rzeczy osobiste typu, torebki, plecaki itp., dzięki temu policjanci którzy przeszukują pomieszczenia lub teren mają mniej elementów do sprawdzenia.
6. W przypadku braku możliwości ucieczki sprawdź swoje bezpośrednie otoczenie, nie należy pozostawać przy przedmiotach ciężkich, kruchych, które w wyniku eksplozji mogą się przemieścić, spaść lub rozbić.
7. Poinformuj osoby zbliżające się do obiektu, że trwa ewakuacja.

Postępowanie w przypadku gdy staniesz się zakładnikiem

Najbardziej krytyczne momenty dla bezpieczeństwa zakładników to:

1. Pierwsze 15 – 45 minut.
2. Czas wyznaczony na spełnienie żądań.
3. Czas rozwiązania taktycznego, a ponadto:

4. Stres (szok) i zaprzeczanie.
5. Panika.
6. Akceptacja i oczekiwanie końca.

Ogólne zasady postępowania w kontakcie z przestępcami:

1. Bądź spokojny.
2. Trzymaj dystans.
3. Nie odmawiaj.
4. Nie krytykuj.
5. Nie ośmieszaj.
6. Nie groź.
7. Nie próbuj stosować podstępu.
8. Uświadom sobie brak kontroli.
9. Zaakceptuj to co mówi sprawca, ale nie utożsamiaj się z tym co sprawca mówi.
10. Nie przyjmuj ekstremalnych postaw.
11. Nie wpatruj się ale i nie unikaj kontaktu wzrokowego ze sprawcą.
12. Obserwuj i zapamiętuj jak najwięcej.
13. W przypadku otrzymania posiłku spożyj go, abyś nie opadł z sił.
14. Zastanów się nad możliwością ucieczki.